

[Arne Bjerregaard]

ikke husker forkert, så havde der nær udviklet sig en Falklandsøkrise, da jeg tillod mig at træde på en sommerhusgrund, som vist tilhørte et fremtrædende medlem af socialistisk folkeparti. Altså: dér holder man også totalt på den private ejendomsret. Men i teorien kan man selvfølgelig fremføre en masse principper, som visse af de svage, som man i grunden ikke er interesseret i, kan hyldes. Når man beskylder os for at være et borgerligt parti, ja, så er vi nok ikke, når man noterer sig det, jeg her har sagt, en pind mere borgerlige end de andre på den side. Men vi bliver rubriceret dér, og de andre bliver rubriceret som socialistiske partier, som faktisk ikke ønsker en socialistisk stat – og held for det! – og derfor kan de såmænd fremføre mange fornuftige ting.

Det, som er problemet i øjeblikket, er, at den midterpolitik, vi ønsker at stå på, hvor vi altså ikke er rubriceret som et borgerligt parti, men ønsker total respekt for de menneskelige frihedsrettigheder, og hvor vi ønsker at være med til at hjælpe de svage og stække de stærke, vil regeringen ikke være med til. Den ønsker ikke denne midterpolitik. Den ønsker af taktiske grunde at hælde til den ene side, hvor man teoretisk vil noget andet end i alt fald den politik, vi ønsker at stå for. Vi ønsker i kristeligt folkeparti hverken et højrevendt styre herhjemme eller et venstrevendt styre. Vi ønsker som sagt et styre, som er bygget på den midterpolitik, som tager rimeligt hensyn til alle samfundsgrupper, og som ikke snakker om klassedeling i samfundet og klassekamp osv., men som snakker om: hvad kan vi gøre for at skabe de bedst mulige betingelser for alle i dette samfund og samtidig bevare friheden for den enkelte? Det er vores målsætning, og det er det, vi vil arbejde for. Når regeringen ikke vil være med til at føre den midterpolitik, så tvinges vi andre til at sige: ja vel, så må vi i alt fald med andre prøve på at rykke den gruppe derovre ind mod midten; der er ikke anden vej.

Regeringen har selv valgt, at sådan skal det være, at der skal være denne gruppering i stedet for samarbejde. Det er ulykkeligt for fremtiden, det skaber nogle politiske problemer, det skaber nogle problemer i folketinget, og det skaber en hæmning, som bevirker, at man ikke kan gennemføre det, som skulle gennemføres. Men det vil tiden jo vise om et par år.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Med hensyn til udvalgsbehandling stiller jeg følgende forslag:

Lovforslagene under punkterne 13–31 henvises til skatte- og afgiftsudvalget, og lovforslaget under punkt 32 henvises til socialudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

33) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om stats- tilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder m.v.

(Lovforslag nr. L 220. Fremsat 19/5 82).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Mette Groes (S):

Den socialdemokratiske gruppe vil med glæde støtte det foreliggende lovforslag, som vi synes er godt og nyttigt. Den forhøjede tilskudsprocent vil blive til glæde for både forbrugere og fabrikanter.

Det er en kendt sag, at især solvarme- og vindkraftanlæg er blevet lovlig kostbare for forbrugerne, og at det kniber for producenterne at holde en produktion i gang. Det håber vi at råde bod på ved stigningen fra 20 til 30 i tilskudsprocent. At det også vil gavne beskæftigelsen og mindske energiforbruget, f.eks. af olie, er kun glædeligt.

Vi tilslutter os også forhøjelsen af grænsen for, hvornår projekter skal til godkendelse i energistyrelsen. Endelig finder vi det klogt at fastsætte ikrafttrædelsesdatoen til 19. maj. Det sikrer mod produktionsstop og giver lovens nyttevirkning så gode betingelser som muligt.

[Mette Groes]

Alt i alt er vi godt tilfredse med dette lille initiativ til at bidrage til beskæftigelsen på et energioekonomisk rigtigt grundlag.

Annelise Gotfredsen (KF):

Det er nok ikke bare den omstændighed, at vedvarende energi-anlæg sammenholdt med de traditionelle energiformer er urentable, som har gjort, at der er vanskeligheder i denne branche. Det er nok lige så meget den springende politik, der har været med hensyn til tilskudsordninger. Ingen firmaer har kunnet beregne, hvornår disse kom, og forbrugerne har derfor været usikre over for, hvornår der var tilskud, og hvornår der ikke var det.

Vi vil naturligvis gerne se på dette i udvalget, men det forekommer os nu, at man måske kunne få en bedre politik ved at yde tilskud til mere forskning og udvikling af disse anlæg fremfor at give tilskud til en urentabel produktion.

Det vil være yderst uheldigt, hvis man fortsætter en fremgangsmåde, som har medvirket til, at varmepumperne har været udsat for store vanskeligheder netop på grund af denne springende energipolitik. Vi finder det ikke rimeligt, at man, netop når en vedvarende energi-foranstaltning som varmepumperne er ved at blive rentabel og er ved at kunne klare sig, lægger så mange pinde i vejen, som der i virkeligheden har været for disse fabrikationer.

Vi mener, at der er en del at se på i udvalget, og vi er skeptiske over for den måde, tilskudsordningen til vedvarende energi er udformet på.

Ivar Hansen (V):

Som vi fra venstres side tidligere har givet udtryk for ved behandlingen af lovforslag om tilskud til udvikling af de såkaldte vedvarende energikilder, vil jeg også sige denne gang, at vi er langt fra sikre på, at det er en rigtig politik at forøge tilskudsprocenterne til disse forskellige anlæg som solvarme, vindmøller, biogasanlæg osv., som der her lægges op til, både beløbsmæssigt og procentmæssigt.

Vi har selvfølgelig godt lagt mærke til, at regeringen er af den opfattelse, at vedvarende energikilder også ud i en ret lang fremtid skal dække en vis – ganske vist lille – pro-

centdel af den samlede energiforsyning, og i venstre har vi intet imod udviklingen af disse såkaldte vedvarende energikilder, men vi vil gerne advare imod, at man gennem en tilskudspolitik til forbrugerne giver folk et urealistisk indtryk af rentabiliteten og økonomien i disse forskellige arrangementer. Man kan frygte, at det vil være en tilskudspolitik, der skal fortsætte, at det vil være en tilskudspolitik, som i mindre og mindre grad lader – om jeg så må sige – de naturlige markedsmekanismer komme til udtryk.

Jeg har tidligere sagt, og jeg vil gerne gentage det ved denne lejlighed, at jeg tror, vi i stigende omfang skal over til at give tilskuddene til de virksomheder, som arbejder med produktionen i en opbygningsfase, give tilskuddene til de virksomheder, som er i gang med en projektudvikling, og dermed give en sådan projektudvikling nogle muligheder. Det gælder for den sags skyld også opfindertyperne, som måske har en god idé, men som ikke har den nødvendige kapital til finansieringen heraf. Det mener vi principielt er en bedre måde at anvende midlerne på fremfor såvel beløbsmæssigt som procentmæssigt at øge tilskuddene til forbrugerne.

Derfor må vi se med en hel del skepsis på det lovforslag, der ligger her, og vi vil kigge nærmere på det i udvalget, før vi vil give nogen endelig melding.

Kalnæs (SF):

Vi er i SF meget tilfredse med det forslag, som vi har til behandling her. Vi mener, det er meget vigtigt, at man gør en alvorlig indsats for at få mere gang i installationen af vedvarende energi-anlæg, og vi mener derfor, det er vigtigt, at man får sat støtteprocenten op til de 30 pct. og desuden gør støtten lovbestemt, således at man ikke får de ødelæggende pauser i tilskudsmulighederne, som vi tidligere har haft.

Når vi er så tilfredse med, at man kommer med det forslag, er det måske ikke så mærkeligt. Vi har haft et fuldstændig tilsvarende forslag i vores forslag til beskæftigelsesordninger, som vi fremsatte i efteråret, og det har også været en del af vores valgprogram. Det er da også efter forslag fra SF, at regeringen fremsætter dette lovforslag.

Vi mener, at det er afgørende, både fordi der kommer denne styrkelse af den vedva-

[Kalmæs]

rende energi, og fordi der er arbejdspladser i det. Når man installerer vedvarende energi-anlæg, er langt de fleste udgifter nogle, som skyldes dansk arbejdskraft; der er meget lidt import i det. Vi mener derfor, det er en meget vigtig del af en politik, som kan bedre beskæftigelsen og nedbringe betalingsbalan-ceunderskuddet, at man virkelig får sat gang i installationen af vedvarende energi-anlæg.

På længere sigt er det også et af de områder, hvor der er muligheder for eksport. Vi ved, at det er en vigtig del af dansk industri-eksport, at man satser på nicheområder, og den vedvarende energi mener vi er et af disse områder. Derfor er det afgørende, at der virkelig bliver satset på dette, og at industrien bliver styrket inden for dette område.

Vi vil altså støtte forslaget. Der er nogle enkeltheder i det, vi gerne vil kigge på og diskutere under udvalgsarbejdet, men vi giver fuld støtte til forslaget.

Maisted (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke støtte lovfor-slaget, og vi mener, at disse tilskudsordninger er årsag til, at man har bragt en række virk-somheder i vanskeligheder.

Det viser sig jo, at de, der fremstiller var-mepumper, er i vanskeligheder, selv om til-skuddet bliver nedsat til 10 pct., at vindmøl-lefabrikkerne er i vanskeligheder, selv om tilskuddet bliver sat op til 30 pct. Det skyldes selvfølgelig, at man ikke har afklaret til-skudsordningerne i tide.

Vi tror på, at det er en industri, der kan udvikle sig uden tilskud, og vi mener, at branchen indirekte giver os medhold heri, idet den siger, at den forventer at få en stor eksport. Den kan næppe forvente, at den eksport, som den får, skal bygges på tilskud. Den form for tilskudsordninger og den stør-relse af tilskud ser vi jo kun her i landet.

Som sagt mener vi, det er en ødelæggende politik, og vi beklager meget, at regeringen har trukket hele denne tilskudsordning i langdrag, hvorved man har opnået det stik modsatte af, hvad man siger man gerne vil.

Birgith Mogensen (CD):

Når CD har sympati for denne lovæn-dring, begrundes det med to væsentlige årsager. Vedvarende energiformer skal frem-mes bedst muligt, primært fordi de netop er

vedvarende, og fordi optimalt forbrug af dis-se energikilder gavner vor valutabalance, se-kundært fordi produktion af større mængder vedvarende energi hovedsagelig kan ske ved hjælp af arbejdsledige og på et felt, som ikke virker konkurrencegenererende over for er-hværvslivet. Tværtimod vil en øgning af ved-varende energi-anlæg skabe flere arbejds-pladser hos private underleverandører af f. eks. maskinel af teknisk art.

Ministeren anfører i sine generelle be-mærkninger, at antallet af ansøgninger om 20 pct. tilskud til etablering af solvarme, vindmøller og biogas er faldet mærkbart. Når det er tilfældet, kunne man lidt sarka-stisk påstå, at når færre ansøger om tilskud, så er der altså et mindre behov for videreud-vikling på disse tre vedvarende energi-områ-der. Efter CDs mening ville det være et sam-fundsskadeligt energiræsonnement. Derfor er det rigtigt, når energiministeren vil nære in-teressen for vind, sol og biogas ved at hæve tilskudsprocenten fra 20 til 30. Samfunds-tænkt er vi alle særdeles interesserede i at producere mere vedvarende energi, og vi har jo allerede fået beviser for, at den alternative energikilde varmepumper er blomstret op, bl. a. ved hjælp af en tilskudsordning. Ja, energiformen er faktisk rentabilitetstænkt ved at kunne hvile i sig selv, altså uden statstil-skud.

CD er dog ikke helt enig med energimini-steren, når det antydes, at varmepumpetil-skuddet på 10 pct. snart bør annulleres. En 1- eller 2-årig 5 pct.s overgangsperiode vil i alle henseender, også psykologisk, nok virke endnu mere inspirerende på markedsføring og salg af varmepumpeanlæg. Men i det hele taget mener CD ikke, at tilskudsordninger bør fastsættes for flere år ad gangen. Til-skudsordninger må tilpasses og justeres, ef-terhånden som udviklingen viser, i hvor høj grad den enkelte energiform mere eller min-dre bliver i stand til at hvile i sig selv.

CD er altså enig med ministeren i, at vi med højere tilskudsrammer kan fremme den nødvendige igangsætningslyst, når det drejer sig om de rene energikilder: sol, vind og bio-gas.

Lone Dybkjær (RV):

Der er åbenbart lidt kamp om æren for dette forslag, og det kan være, jeg skal lade

[Lone Dybkjær]

være at blande mig i det. Jeg har nok min version af, hvis skyld det er, at forslaget kommer frem. Det radikale venstre kan – af samme grund, som jeg her antydede – give tilslutning til forslaget.

Jeg skal ikke komme med en lang og principiel tale om vedvarende energi, men blot sige, at jeg tror, et af de virkelig alvorlige problemer i forbindelse med den vedvarende energi har været denne stop-gå-politik, som vi har ført, og det, at det ikke var muligt at tilrettelægge et hensigtsmæssigt produktionsforløb. Så i virkeligheden tror jeg, hvis man skal fremhæve en enkelt side af lovforslaget, at det bedste i det nok er, at det nu bliver en lovbunden udgift. Dermed vil det være muligt at få en ordentlig produktionsproces sat i gang.

Vi kan også acceptere, at tilskudsprocenten sættes op fra 20 til 30, men jeg tror altså, at det er det andet, der i virkeligheden er det afgørende for hele udviklingen af området.

Når det er sagt – og der dermed også er givet en principiel tilslutning til lovforslaget – vil jeg tilføje, at jeg tror altså, at det er nødvendigt, at vi satser noget på produktudviklingen på dette område. Det er klart, at indirekte sker der en produktudvikling ved, at vi giver disse tilskudsprocenter. Vi har den store fordel, at herved lader vi markedsmekanismen køre så nogenlunde – godt nok med nogen igangsætning på de 30 pct., men alligevel, markedsmekanismen kører. Det er der en fare for at de ikke kommer til, i det øjeblik vi mest støtter produktudviklingen. Det er dog det radikale venstres opfattelse, at det ville være ønskeligt, hvis man satte gang i produktudviklingen. Vi så derfor gerne, at nogle af de penge, der står på aktstykket til teknologistyrelsen, blev øremærket til den vedvarende energi – netop til, at man satte en udvikling i gang på området, hvor navnlig måske små virksomheder kunne være inde i billedet, hvor der ikke var patenter og den slags involveret, sådan at man fik området spredt ud.

Men tilslutning til dette forslag og en bebudelse af, at vi godt så nogle af de penge, der er i aktstykket, øremærket til produktudvikling inden for den vedvarende energi, specielt med henblik på de mindre virksomheder.

Steffensen (KrF):

Vi har jo i denne folketingssamling haft adskillige debatter og også lovforslag og beslutningsforslag vedrørende vedvarende energikilder og udviklingsformer inden for dette område. Der er ingen grund til at gentage de mange argumenter, som er ført i marken tidligere, også i dag.

Jeg kan sige, at kristeligt folkeparti er positivt indstillet over for forslaget, og at vi gerne ser, at vi får både beløbsrammen og også procentsatsen hævet. Og så vil jeg sige ligesom fru Lone Dybkjær, at vi er interesserede i dette med produktudviklingen, og det er nok muligt, at man dér skal være med til at øremærke nogle penge. Det kan vi se på.

Men principielt tilslutning til lovforslaget.

Energiministeren (Bjørn Westh, fg.):

Det er et lovforslag, der er både beskæftigelse og energiøkonomi i. Derfor er regeringen glad for den overvejende meget positive modtagelse, forslaget har fået. De mere specielle bemærkninger, der har været fremført, skal jeg lade gå videre til energiministeren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

34) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om ungdomsgaranti.

(Beslutningsforslag nr. B 85. Fremsat 19/5 82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Maisted (FP):